

*Dundagas
Kultūras pils*

DUNDAGAS KULTŪRAS PILS DARBĪBAS STRATĒGIJA 2025. – 2030. gadam

2025

Ievads

Dundagas Kultūras pils darbības stratēģija 2025.–2030. gadam (turpmāk – Stratēģija) ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kura mērķis ir nodrošināt Talsu novada pašvaldības iestādes “Dundagas Kultūras pils” (turpmāk - Dundagas Kultūras pils) attīstību kā nozīmīgai kultūras, tūrisma un izglītības iestādei Ziemeļkurzemē. Stratēģija ietver mērķus, prioritātes un pasākumus, kas veicina sabiedrības līdzdalību, kultūras mantojuma saglabāšanu un ilgtspējīgu attīstību, vienlaikus stiprinot Dundagas pils – kā kultūras un tūrisma infrastruktūras objekta – izmantošanu.

Dundagas Kultūras pils attīstības virzieni un prioritātes noteiktas saskaņā ar vairākiem nacionāla un reģionāla līmeņa plānošanas dokumentiem – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam, Talsu novada attīstības programmu 2022.–2028. gadam un Talsu novada tūrisma attīstības plānu 2022. – 2025. gadam.

Līdz 2030. gadam Latvijā kā viens no būtiskākajiem attīstības virzieniem ir izcelta kultūras telpas noturība un tās bagātināšana. Uzsvars tiek likts uz kultūras kapitāla saglabāšanu un attīstīšanu, sekmējot iedzīvotāju piederības sajūtu Latvijas kultūras videi, kā arī veidojot vidi, kurā nacionālā identitāte balstās sabiedrības radošumā un kur kultūra tiek uztverta kā būtisks kvalitātes un ilgtspējas pamats. Stratēģijā noteiktās prioritātes atbilst Talsu novada attīstības programmas 2022–2028 mērķiem, uzsverot sabiedrības iesaisti un kultūras pieejamību kā pamatu pilsoniski aktīvas, iekļaujošas kopienas attīstībai. Stratēģijā īpaša uzmanība pievērsta bērnu, jauniešu un senioru iesaistei, kas atbilst pašvaldības noteiktajam uzdevumam nodrošināt atbalstu dažādām sabiedrības grupām. Tāpat dokumentā uzsvērta amatiermākslas, muzeju un kultūrvēsturisko tradīciju saglabāšana, veicinot radošas un veselīgas sabiedrības attīstību. Stratēģija paredz arī ilgtspējīgas darbības un tūrisma potenciāla attīstību, sekmējot uzņēmējdarbības vides stiprināšanu reģionā. Vienlaikus stratēģijā iekļautā pieeja pieejamībai un sabiedrības līdzdalības veicināšanai atspoguļo horizontālās prioritātes, kas vērstas uz vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanu visiem iedzīvotājiem.

Dundagas pils sakārtošana un attīstīšana veidos estētiski pievilcīgu, mūsdienu prasībām atbilstošu vidi, kas iedvesmos radošus cilvēkus un stiprinās vietējās kopienas potenciālu. Kultūrvēsturiskā mantojuma atbildīga izmantošana ļaus pilnvērtīgi izmantot esošos resursus, vienlaikus veidojot vidi, kas ir draudzīga uzņēmējdarbībai un pievilcīga apmeklētājiem, tādējādi sekmējot tūrisma un ekonomisko attīstību reģionā. Vienlaikus pils attīstība sniegs pamatu uz sabiedrības vajadzībām balstītam kultūras piedāvājumam, īpaši pievēršot uzmanību sociāli mazaizsargātām iedzīvotāju grupām. Piedāvātie pakalpojumi veicinās šo grupu līdzdalību kultūras procesos, mazinās sociālo atstumtību un nevienlīdzību, kā arī stiprinās kopienas kultūras identitāti un savstarpējo dialogu. Tā tiks radīta vide, kas veicina sociālo

iekļaušanu, uzlabo dzīves kvalitāti un vienlaikus veicinās uzņēmējdarbības attīstību un jaunu darbavietu veidošanos.

2. Dundagas Kultūras pils raksturojums

Eiropā ir daudzas vēsturiski nozīmīgas pils, kas ir kļuvušas par galvenajiem tūrisma galamērķiem un piesaista tūristus no visas pasaules, piemēram, Neišvānšteinas (Neuschwanstein) pils Vācijā, Versaļas pils Francijā, Prāgas pils Čehijā un Edinburgas pils Skotijā. Sākotnēji pils ir tikušas celtas kā aizsardzības būves vai kā mājvietas aristokrātiskās klases cilvēkiem, taču mūsdienās lielākā daļa pils izceļas ar kultūras un tūrisma pakalpojumu piedāvāšanu. Pils kalpo kā muzeji, ļaujot iepazīt reģiona vēsturi, koncertu un izstāžu vietas, kā arī konferenču un ekskluzīvu naktsmītņu vietas.

Arī Latvijā ir unikālas vēsturiskas pils un muižas, kas stāsta par mūsu kultūras mantojumu un kalpo kā populāri tūrisma galamērķi – piemēram, Rundāles, Turaídas, Rīgas, Cesvaines un Jaunmoku pils. Dundagas Kultūras pils ir viena no šīm vērtībām – Talsu novada pašvaldības pārvaldībā esoša iestāde, kas darbojas vēsturiskajā 13. gadsimtā celtajā Dundagas pilī, kas ir lielākā viduslaiku pils Ziemeļkurzemē. Tās darbu vada iestādes vadītājs - direktors. Dundagas Kultūras pils mērķis ir kultūras vērtību radīšana, izplatīšana un saglabāšana, profesionālas tūrisma nozares attīstības veicināšana atbilstoši iedzīvotāju interesēm. Tai ir viena struktūrvienība: muzejs “Kubalu skola – muzejs”. Dundagas Kultūras pilī darbojās deju kolektīva “Dun – dang” bērnu grupas un senioru grupa, Dundagas pagasta jauktais koris, vokālais ansamblis, lietišķās mākslas kolektīvs, tai skaitā audēju studija. Tā pilda kultūras, izglītības un tūrisma funkcijas, nodrošina dažādus pakalpojumus vietējiem iedzīvotājiem un tūristiem, kā arī ir iecienīta kāzu un pasākumu norises vieta. Pašvaldības nolikums paredz, ka Dundagas Kultūras pils direktors nodrošina iestādes darbību.

Dundagas Kultūras pilī darbojas dažādas iedzīvotāju grupas – deju kolektīvi (bērnu un senioru), jauktais koris, vokālie ansambļi un lietišķās mākslas kolektīvs, tādējādi veidojot vidi, kurā ikviens var iesaistīties kultūras procesos. Daudzi pasākumi – teātra izrādes, koncerti, radošās darbnīcas, svētki, meistarklases un festivāli – ir bez maksas vai ar samazinātu dalības maksu, nodrošinot iespēju piedalīties arī tiem, kam finansiālie vai mobilitātes apstākļi ierobežo iespējas apmeklēt novada centru vai citus pasākumus. Tāpat tiek piedāvātas izzinošas ekskursijas vietējiem iedzīvotājiem, īpaši bērniem un senioriem, bez maksas.

Šāda pieeja nodrošina mērķa grupu vajadzībās balstītu kultūras piedāvājumu, kas veicina sociālo iekļaušanu un mazina sociālo nevienlīdzību. Ar kultūras starpniecību tiek stiprināta kopienas identitāte, sekmēta sociālā līdzdalība un radīta vide, kas iedrošina sadarbību ar sociāli mazaizsargātām sabiedrības grupām.

Lai nodrošinātu Dundagas pils pieejamību un popularizēšanu, ēkā atrodas tūrisma informācijas centrs, kura darbību nodrošina Dundagas Kultūras pils, organizējot ekskursijas Dundagas pilī, nodrošinot gida pakalpojumus, suvenīru tirdzniecību un informāciju par citiem tūrisma objektiem Talsu novadā.

Turklāt pils kā kultūras un tūrisma infrastruktūras objekts kalpo arī kā vietējās uzņēmējdarbības atbalsta platforma – ar suvenīru tirdzniecību, gida pakalpojumiem, naktsmītnēm un tūrisma informācijas centru, veicinot tūrisma plūsmu pieaugumu, nodarbinātību un jaunu darbavietu radīšanu reģionā.

Dundagas Kultūras pils ir izveidota, lai nodrošinātu sekojošas funkcijas:

- ❖ Rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību
- ❖ Nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu;
- ❖ Rūpēties par tūrismu;
- ❖ Rūpēties par jaunatni;
- ❖ Rūpēties par muzeja funkcijas īstenošanu – iegūstot, uzkrājot, saglabājot, pētot, popularizējot un eksponējot materiālo un nemateriālo cilvēces mantojumu un vidi Kubalu skolas ēkā, tai piegulošajā teritorijā, kā arī Dundagas pagastā;
- ❖ Rūpēties par kultūras pieminekļa “Dundagas pils” saglabāšanu;

3. Dundagas Kultūras pils misija

Dundagas Kultūras pils misija, vīzija un vērtības balstās pārliecībā, ka kultūras mantojuma saglabāšana un radoša attīstīšana kalpo ne tikai kā pagātnes liecība, bet arī kā sociālās integrācijas, reģiona izaugsmes un cilvēkkapitāla stiprināšanas instruments. Dundagas Kultūras pils ir ne tikai kultūras un tūrisma objekts, bet arī aktīva kopienas dzīves platforma, kurā tiek veicināta iekļaujoša sabiedrība, mazināta nevienlīdzība un stiprināta piederības sajūta gan reģionam, gan Latvijai.

3.1. Misija

Dundagas Kultūras pils misija – **pieejams, iekļaujošs un daudzfunkcionāls kultūras centrs Ziemeļkurzemē**, kas saglabā un radoši attīsta vēsturiskās vērtības, veicina sabiedrības līdzdalību un nodrošina kvalitatīvus kultūras, izglītības un tūrisma pakalpojumus visām sabiedrības grupām.

3.2. Vērtības

Kultūrvēsturiskais mantojums. Dundagas pils atjaunošanas un restaurācijas procesā būtiski ir ievērot kultūras pieminekļu atjaunošanas labās prakses principus, maksimāli saglabājot ēkas autentiskās vērtības un vēsturiskos arhitektūras elementus. Vienlaikus ar ēkas fizisko atjaunošanu paredzēts izveidot mūsdienīgu, izziņošu ekspozīciju, kas atspoguļo pils vēsturi dažādos laikposmos un veicina sabiedrības izpratni par kultūras mantojuma nozīmi. Nepieciešams nodrošināt arī piemērotu, drošu un kvalitatīvu vidi pastāvīgās ekspozīcijas rekvizītu uzglabāšanai un eksponēšanai. Papildus vēsturiskajai ekspozīcijai plānots attīstīt mainīgās izstādes, profesionālās mākslas ekspozīcija, kas piesaista dažādas auditorijas un veicina regulāru apmeklētību.

Pieejamība un iekļaušana. Dundagas Kultūras pils piedāvā iespēju ikvienam interesentam iepazīt pils vēsturisko vidi, apmeklēt izstādes, ekspozīcijas un dažādus kultūras pasākumus, kā arī svinēt nozīmīgus dzīves notikumus. Tiek nodrošināta pasākumu un aktivitāšu pieejamība dažādām iedzīvotāju grupām – ģimenēm ar bērniem, jauniešiem, senioriem, cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem un citiem sabiedrības locekļiem, kuriem svarīga ir kultūras līdzdalības iespēja savā tuvākajā dzīvesvietā.

Sabiedrības līdzdalība. Dundagas Kultūras pils ir vieta, kur vietējie iedzīvotāji ne tikai apmeklē kultūras pasākumus, bet paši ir to līdzradītāji un dalībnieki. Cilvēki izprot, novērtē, rūpējas un izbauda dabas un kultūras mantojuma vērtības.

Sadarbība. Dundagas Kultūras pils nodrošina ciešu sadarbību ar pašvaldību, vietējiem uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām kā arī citām kultūras iestādēm. Šāda sadarbība nodrošina iekļaujošu, mērķa grupu vajadzībās balstītu kultūras piedāvājumu, kas sekmē sabiedrības līdzdalību, veicina dialogu ar sociāli mazaizsargātām sabiedrības grupām un stiprina kopienas kultūras identitāti.

Daudzveidība. Laika gaitā kultūras loma sabiedrībā ir mainījusies un arī Dundagas Kultūras pils darbība pielāgojas mūsdienu izaicinājumiem. Digitālā laikmeta ietekmē ir būtiski mainījušies kultūras patēriņa paradumi, tāpēc viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir paplašināt un dažādot kultūras auditoriju. Lai to sasniegtu, nepieciešams attīstīt jaunus, tostarp digitālus kultūras un tūrisma produktus, izmantojot tehnoloģiju risinājumus.

Kvalitāte. Dundagas Kultūras pils darbībā tiek īstenoti augsti kvalitātes standarti visos līmeņos – sākot no ēkas atjaunošanas un infrastruktūras uzturēšanas līdz pakalpojumu sniegšanai, ekspozīciju un izstāžu veidošanai, kā arī kultūras pasākumu organizēšanai. Īpaša uzmanība tiek pievērsta profesionālai pieejai satura veidošanā, kultūras norišu mākslinieciskajam un izglītojošajam līmenim, vides pieejamībai un apmeklētāju pieredzes kvalitātei. Kvalitāte ir pamats pils attīstībai, sabiedrības uzticībai un līdzdalībai.

Kultūras un tūrisma sinerģija. Kultūras saturs un tūrisma infrastruktūra viens otru papildina, radot pievilcīgu vidi gan apmeklētājiem, gan investoriem.

3.2. Vīzija

Vieta iedzīvotāju līdzdalībai un radošuma attīstībai

Uzņēmējdarbībai pievilcīga vide

Ekspozīcijas telpas, kurās profesionāli un mūsdienīgi interpretēts pils vēsturiskais stāsts

Kultūras pakalpojumu pieejamība

Pieejama, funkcionāla un iekļaujoša infrastruktūra

Dundagas pils kā novada pievilcības un tūrisma attīstības virzītājspēks

Atjaunota un estētiski uzturēta pils ēka

Kultūrvēsturisko vērtību saglabāšana

Daudzfunkcionāls mākslas un kultūrvēstures centrs

4. Dundagas Kultūras pils mērķauditorija

Dundagas pils apmeklētāju plūsmu veido kultūras pasākumu apmeklētāji un dalībnieki tūristi, laulību ceremoniju un citu svinību dalībnieki, mākslas un mūzikas skolas audzēkņi un viņu ģimenes locekļi, naktsmītnes viesi, semināru un konferenču dalībnieki. Kultūras pasākumu apmeklētāji parasti apskata mainīgās izstādes, tāpat tās ir iespējams apskatīt arī laulību ceremoniju un citu svinību viesu apmeklētājiem. Pils apmeklētāji - tūristi gida pavadībā iepazīstas gan ar mainīgajām, gan pastāvīgajām izstādēm, var apskatīt mākslas un mūzikas skolas telpas. Cilvēku plūsma tiek virzīta atkarībā no vēlmes saņemt konkrēto pakalpojumu, piedāvājot iespējas saņemt arī papildus pakalpojumus.

Pils darbības virzieni veidoti tā, lai veicinātu pēc iespējas plašāku un dažādām sabiedrības grupām pieejamu kultūras, tūrisma un izglītības piedāvājumu, īpašu uzmanību pievēršot arī vietējiem iedzīvotājiem un sociāli mazaizsargātām grupām.

Dundagas Kultūras pils savā darbībā šobrīd nodrošina pasākumus un programmas, kas ir piemērotas šādām mērķa grupām:

- dažādi pasākumi bērniem un jauniešiem (piem., Zinību diena, pasākumi skolēniem, meistarklases),
- bezmaksas pasākumi senioriem,
- izziņas ekskursijas un pils pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem (pils daļēji pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, apskatei pieejams pils pirmais un otrais stāvs).
- interešu izglītības un amatiermākslas kolektīvu darbs dažādām vecuma grupām.

Apmeklētāju uzskaitē Dundagas Kultūras pilī šobrīd tiek veikta manuāli — pils un Tūrisma informācijas centra darbinieki apmeklētājus reģistrē apmeklētāju žurnālā vai uzskaita pēc pārdotajām biļetēm pasākumos. Lai gan tiek nodrošināta kopējā apmeklētības uzskaitē, dati netiek detalizēti sadalīti pa mērķa grupām (piemēram, bērni, jaunieši, seniori, personas ar funkcionāliem traucējumiem), kas ierobežo iespējas pilnvērtīgi analizēt līdzdalības dinamiku konkrētās sociālajās grupās. Pamatojoties uz esošajiem datiem un plānotajiem attīstības virzieniem, paredzams, ka līdz 2029. gadam tiks nodrošināts mērķa grupas skaita pieaugums vismaz par 10% salīdzinājumā ar 2025. gada sākuma punktu.

Lai pārliecinātos, ka tiek sasniegts noteiktais mērķis par mērķa grupas skaita pieaugumu, plānots vākt kvantitatīvus datus, piemēram, pasākumu apmeklētāju skaitu, kā arī kvalitatīvus rādītājus – dalībnieku apmierinātības vērtējumus, mutvārdu atgriezenisko saiti un ieteikumus. Šie dati tiks analizēti, salīdzinot ar izvirzītajiem mērķiem un rezultātu rādītājiem, lai novērtētu pasākumu atbilstību mērķa grupu vajadzībām un ietekmi uz to labklājību.

Dundagas Kultūras pils mērķgrupu vajadzības galvenokārt saistītas ar fizisku un finansiālu pieejamību, kur būtiski ir nodrošināt pasākumus vietējā teritorijā, kas ir bezmaksas vai par samazinātu maksu. Mērķauditorijai svarīgas arī radošas un izglītojošas aktivitātes, kas pielāgotas dažādām vecuma grupām. Nozīmīgs ir to saturs, kas atbilst interesēm, identitātei un lokālam kontekstam. Vienlaikus nepieciešama vide, kurā ikviens, arī cilvēki ar veselības vai sociāliem izaicinājumiem jūtas droši, pieņemti un ir aicināts aktīvi piedalīties.

Dundagas Kultūras pils piesaista plašu apmeklētāju loku, taču kultūras līdzdalība mērķgrupās joprojām ir nevienmērīga:

- Bērni un jaunieši galvenokārt piedalās skolu organizētajos vai interešu izglītības pasākumos, bet ārpusskolas kultūras aktivitātēs iesaiste ir vidēji zema;
- Senioriem kultūras piedāvājums ir nozīmīgs brīvā laika pavadīšanas veids, taču mobilitātes un ienākumu dēļ līdzdalība bieži ir atkarīga no pieejamības un bezmaksas piedāvājumiem;

- Personām ar funkcionāliem traucējumiem līdzdalība ierobežota infrastruktūras pieejamības dēļ, taču pastāv potenciāls to palielināt ar mērķtiecīgu pielāgošanu un komunikāciju.

5. Stipro un vājo pušu analīze (SVID)

Stratēģijas izstrādes ietvaros tika veikta Dundagas Kultūras pils kā pašvaldības iestādes stipro un vājo pušu, kā arī ārējo faktoru iespēju un draudu izpēte un analīze (SVID analīze). Šis novērtējums ļauj identificēt organizācijas iekšējo potenciālu, resursus un ierobežojumus, kā arī ārējos apstākļus, kas var ietekmēt tās darbību un attīstības iespējas tuvākajā un vidējā termiņā.

Stiprās puses	Vājās puses
❖ Nozīmīgs kultūrvēsturiskais mantojums; ❖ Skaidri definēta, daudzozaru darbība – iestāde apvieno kultūras, izglītības, tūrisma, muzeja, jaunatnes un veselīga dzīvesveida jomas; ❖ Orientējas uz sabiedrības iekļaušanu, sociālās nevienlīdzības mazināšanu, kopienas identitātes stiprināšanu; ❖ Pils atpazīstamības veicināšanai un publiskas pieejamības nodrošināšanai pilī izvietots tūrisma informācijas centrs; ❖ Plašs, daudzveidīgs kultūras un tūrisma piedāvājums visām sabiedrības grupām, t.sk. bezmaksas pasākumi bērniem, jauniešiem, senioriem u.c.; ❖ Ir pieprasījums pēc kultūras produktiem; ❖ Jau šobrīd ir tūristu iecienīts objekts Talsu novadā un pieprasīta pasākumu rīkošanas vieta; ❖ Aktīva tūrisma informācijas centra funkcija, sadarbojoties ar vietējiem uzņēmējiem un kopienām;	❖ Daļa pils iekštelpas ir sliktā tehniskā un vizuālā stāvoklī – nepieciešami lieli finanšu resursi infrastruktūras uzlabošanai. ❖ Nav pieejamas atbilstošas telpas jaunu ekspozīciju un izstāžu izveidošanai, kā arī pakalpojumu sniegšanai; ❖ Nav izveidota mūsdienīgas ekspozīcija par pils vēsturi; ❖ Vāji tehniskie apstākļi rekvizītu uzglabāšanai un ekspozīciju prezentēšanai, novecojusi ekspozīcijas infrastruktūra; ❖ ierobežoti cilvēkresursi kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai; ❖ Telpu neizmantošana to paredzētajam mērķim; ❖ Nav izveidota publiskā tēla atpazīstamība; ❖ Pils pakalpojumu mārketinga un reklāmas neesamība.

❖ Atpazīstami ikgadējie lielākie pasākumi (Sklandraušu festivāls, Mājas kafejnīcu dienas), kas piesaista tūristus.	
Iespējas	Draudi
❖ Attīstīt inovatīvus, digitāli pieejamus kultūras un izglītojošus produktus; ❖ Pilnveidot ekspozīciju funkciju – atjaunot vēsturiskos pagrabus, izveidot mūsdienīgas ekspozīcijas par pils vēsturi un kultūras dzīvi; ❖ Iespēja veidot jaunus kultūras produktus un pakalpojumus, plašāk un mērķtiecīgāk kultūras piedāvājumā izmantojot inovācijas un jaunās tehnoloģijas; ❖ pils veidošana par daudzfunkcionālu kultūras centru – ekspozīcijas, izstādes, kultūras pasākumi, kas pieejamas visdažādākajām mērķauditorijām; ❖ Mūsdienīgu ekspozīciju izveide, kas ļautu profesionāli interpretēt pils vēsturi, stiprināt sabiedrības izpratni par kultūras mantojumu un nodrošināt pieejamu, izzinošu saturu dažādām mērķa grupām; ❖ Eiropas Savienības finansējuma piesaiste, lai nodrošinātu nepieciešamos ieguldījumus infrastruktūras atjaunošanai, cilvēkresursu attīstībai un sociāli iekļaujoša kultūras piedāvājuma īstenošanai; ❖ Starptautiskās sadarbības attīstība, veidojot partnerības ar citām	❖ Ja Dundagas Kultūras pils kā kultūras mantojuma pārvaldītāja nespēs nodrošināt kultūras resursu saglabāšanu un attīstīšanu, pastāv risks, ka tiks zaudēta iespēja izmantot šo potenciālu reģiona attīstībai, konkurētspējīgu kultūras un tūrisma produktu veidošanai un iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai. ❖ Finansējuma nepietiekamība infrastruktūras atjaunošanai un cilvēkresursu attīstībai; ❖ Darbinieku noslodze un motivācijas risks, ja netiek nodrošināti atbilstoši apstākļi un atbalsts; ❖ Iedzīvotāju labklājības līmeņa pazemināšanās; ❖ Reģiona demogrāfiskās pārmaiņas (iedzīvotāju skaita un intereses samazināšanās) ietekme; ❖ Klimata, laika un ekspluatācijas faktoru radīti bojājumi, kas var pasliktināt materiālā mantojuma saglabāšanu bez savlaicīgas rīcības; ❖ Finansējuma trūkums ēkas un telpu atjaunošanai, jaunu pakalpojumu radīšanai

Eiropas pilīm, kultūras centriem un nevalstiskajām organizācijām, tādējādi paaugstinot Dundagas Kultūras pils atpazīstamību un veicinot starptautisko pieredzes apmaiņu; ❖ Inovāciju un tehnoloģiju integrācija kultūras un izglītības piedāvājumā, tostarp digitālo rīku, interaktīvu risinājumu un tiešsaistes platformu izmantošana, kas sekmē auditorijas paplašināšanu	
---	--

6. Dundagas Kultūras pils attīstāmo pasākumu un pakalpojumu apraksts

Izvērtējot SVID analīzē identificētās stiprās puses un iespējas, ir noteikti virzieni, kuros mērķtiecīgi ieguldīt resursus, lai stiprinātu esošās priekšrocības un mazinātu vājās puses ietekmi uz organizācijas attīstību. Dundagas Kultūras pils plāno gan pielāgot esošos, gan radīt jaunus kultūras pakalpojumus, kas orientēti uz mērķa grupu vajadzībām un sekmē sabiedrības sociālo iekļaušanu. Pakalpojumu attīstība ir tieši saistīta ar organizācijas darbības stratēģijā noteiktajiem virzieniem un veido priekšnoteikumu līdzdalības palielināšanai, īpaši mērķauditoriju ar zemāku kultūras iesaistes līmeni vidū.

Dundagas Kultūras pils plāno attīstīt šādus pakalpojumus:

1. Izveidot mūsdienīgu, interaktīvu un uz dažādām auditorijām orientētu ekspozīciju par pils vēsturi, kas nodrošina izglītojošu pieejamu pieredzi gan bērniem un jauniešiem, gan senioriem un citiem pils apmeklētājiem. Ekspozīcija tiks veidota vizuāli un tehnoloģiski mūsdienīga, izmantojot digitālus rīkus, taktilus elementus un izzinošu saturu.
2. Pielāgot pils pagrabus ekspozīcijām, kas ir unikāls elements pils arhitektūrā. To atbilstoša pielāgošana novērsīs riskus ēkas arhitektūrai un samazinās materiālu bojāšanos, vienlaikus radot pievilcīgu un izglītojošu vidi gan individuāliem apmeklētājiem, gan skolēnu grupām. Izveidojot piemērotu vidi rekvizītu un ekspozīciju priekšmetu glabāšanai, tiks nodrošināta ilgtspējīga krājumu pārvaldība.
3. Izveidot telpas mainīgajām ekspozīcijām un profesionālās mākslas izstādēm, tā nodrošinot regulāru satura atjaunošanu un iespēju dažādām kopienām izpausties, kā arī piedāvāt daudzveidīgu kultūras saturu vietējiem iedzīvotājiem un viesiem.

Visas aktivitātes paredz pēc iespējas pielāgot telpas cilvēkiem ar kustību traucējumiem, ievērojot vides pieejamības prasības un paplašinot kultūras pakalpojumu piekļūstamību, tostarp mērķa grupām, kuras bieži saskaras ar izslēgšanu no kultūras dzīves. Pakalpojumi

plānoti, balstoties uz regulāriem apmeklētāju novērojumiem, kā arī uz atsauksmēm no pasākumiem un Tūrisma informācijas centra sniegto informāciju. Plānotās izmaiņas nodrošinās:

- lielāku kultūras pieejamību bērniem, jauniešiem un senioriem;
- interesi arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem;
- kvalitatīvu, izzinošu un vizuāli pievilcīgu saturu vietējiem iedzīvotājiem un tūristiem;
- vietu radošumam, kopienas identitātes stiprināšanai un sadarbībai.

Plānotajiem pakalpojumiem ir potenciāls būtiski palielināt kultūras līdzdalības līmeni mērķa grupās un stiprināt vietējo kopienu lomu. Ilgtermiņā šie uzlabojumi:

- veicinās sociālo integrāciju, īpaši mazaizsargātajās sabiedrības grupās;
- radīs papildus interesi un plūsmu tūrisma sektorā, piesaistot vietējos un ārvalstu apmeklētājus;
- atbalstīs vietējo uzņēmējdarbību;
- nostiprinās kultūras mantojuma nozīmi izglītībā un sabiedrības attīstībā.

Tā kā pils atrodas lauku teritorijā, svarīgi, lai kultūras pakalpojumi būtu pieejami netālu no dzīvesvietas un neprasītu pārvietošanos uz novada centru vai lielākām pilsētām. Plānotie kultūras pakalpojumi sniegs būtiskus sabiedrības ieguvumus, vienlaikus sekmējot kultūras piekļūstamību dažādām mērķa grupām gan īstermiņā, gan ilgtermiņā. Pirmkārt, tiks nodrošināta kvalitatīva un iekļaujoša vide, kurā ikvienam sabiedrības loceklim neatkarīgi no vecuma, veselības stāvokļa vai sociālā statusa būs iespēja piedalīties kultūras dzīvē. Pieejamība tiks veicināta gan infrastruktūras līmenī, veidojot vidi bez fiziskiem šķēršļiem cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, gan saturiskā ziņā, veidojot vizuāli saprotamus, tehnoloģiski interaktīvus un izzinošus risinājumus.

Šie pakalpojumi īpaši uzlabos līdzdalības iespējas tām sabiedrības grupām, kuras līdz šim kultūras norisēs bijušas mazāk aktīvas. Mūsdienīga ekspozīcija par Dundagas pils vēsturi kļūs par pieejamu zināšanu, atpūtas un emocionālās pieredzes avotu, savukārt mainīgās izstādes, profesionālās un laikmetīgāks mākslas ekspozīcijas nodrošinās iespēju regulāri piedzīvot dažādus kultūras izpausmes veidus.

Vietējiem iedzīvotājiem plānotie uzlabojumi sniegs arī iespēju iesaistīties kopienas radošajā darbībā, stiprinot vietējo identitāti un veidojot sociālās saites. Savukārt reģionālais un nacionālais ieguvums saistīts ar tūrisma plūsmas pieaugumu un kultūras mantojuma izmantošanu kā resursu sociāli ekonomiskai attīstībai – veicinot nodarbinātību, jaunu iniciatīvu rašanos un reģiona tēla stiprināšanu.

Visi plānotie jaunie kultūras pakalpojumi ir izstrādāti kā ilgtermiņa risinājumi, kas atbilst Dundagas Kultūras pils attīstības vīzijai un mērķgrupu vajadzībām. Projekta ietvaros izveidotie pakalpojumi tiks nodrošināti mērķa grupām vismaz trīs gadus pēc projekta pabeigšanas, nodrošinot to ilgtspēju un nepārtrauktu sabiedrības līdzdalību kultūras procesos.

Attīstāmie kultūras pakalpojumi sniegs būtiskus sociālekonomiskos ieguvumus gan tieši mērķa grupām, gan plašākai kopienai Dundagas un visa Ziemeļkurzemes reģiona ietvaros:

- Bezmaksas vai samazinātas maksas pasākumi – mērķa grupām (bērniem, jauniešiem, senioriem, cilvēkiem ar ierobežotām iespējām) tiks nodrošināta iespēja apmeklēt ekspozīcijas, izstādes bez maksas vai par samazinātu maksu, tādējādi mazinot finansiālos šķēršļus dalībai kultūras dzīvē.
- Garīgās un fiziskās labklājības veicināšana – mūsdienīgas, interaktīvas ekspozīcijas, izzinošas vides aktivitātes un radošās telpas pozitīvi ietekmēs apmeklētāju emocionālo labsajūtu, piedāvājot intelektuālu un estētisku pieredzi, kas veicina garīgo līdzsvaru un piederības sajūtu kopienai.
- Sociālo prasmju un līdzdalības veicināšana – Dundagas Kultūras pils kļūs par telpu, kur dažādu vecumu un sociālo grupu pārstāvji var aktīvi piedalīties radošās darbnīcās, izglītojošās programmās, ekskursijās un diskusijās, tādējādi attīstot savas sociālās prasmes, veidojot sadarbību un stiprinot starppaaudžu dialogu.
- Kultūras piedāvājuma dažādošana un telpu pieejamības uzlabošana stiprinās Dundagas identitāti un iedzīvotāju lokālo piederību, vienlaikus radot kvalitatīvu un ilgtspējīgu vidi kultūras pieredzei visai sabiedrībai, neatkarīgi no vecuma, veselības vai dzīvesvietas.
- Dažādu mērķa grupu un kopienu sadarbības veicināšana – izstāžu un pasākumu saturs tiks veidots tā, lai veicinātu līdzdalību starp dažādām sabiedrības grupām – bērniem, jauniešiem, senioriem, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kā arī kopienām ar atšķirīgu kultūras pieredzi vai piederību. Kultūras pasākumos tiks veicināta ne tikai līdzdalība, bet arī savstarpēja cieņa, sadarbība un iekļaujoša kultūras vide.

Dundagas Kultūras pils plānotie kultūras pakalpojumi veidos nozīmīgu pienesumu ne tikai vietējai kopienai, bet arī plašākam kultūras un mākslas lokam. Pakalpojumi veicinās pilsonisko līdzdalību, sabiedrības noturību, laikmetīgās mākslas pieejamību un tradicionālo prasmju saglabāšanu, vienlaikus atbalstot digitālo prasmju attīstību:

- Pilsoniskuma un demokrātiskās domas stiprināšana – pils telpas un izstāžu formāts kalpos kā satikšanās un sarunu vieta, kur apmeklētāji, dažādu vecumu grupas un kopienu pārstāvji tiks aicināti piedalīties diskusijās, pasākumos, radošās darbnīcās un kopienas iniciatīvās. Šādā veidā tiks veicināta iedzīvotāju līdzdalība kultūras procesos, savas identitātes izpratne un atbildība par sabiedrībā notiekošo.
- Informācijas tehnoloģiju izmantošana kultūrā – ekspozīcijās plānots integrēt digitālus rīkus, kas paplašinās pieejamību un rosinās mērķa grupas izmantot mūsdienīgas tehnoloģijas. Šādi risinājumi sekmēs IT prasmju lietojumu kultūras un mākslas kontekstā.
- Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana un amatu prasmes – ekspozīciju un papildprogrammu ietvaros paredzēta vietējo tradīciju, amatu un vēstures interpretācija. Šīs aktivitātes stiprinās vietējo kultūras identitāti un prasmes, ko iespējams nodot nākamajām paaudzēm.

- Dundagas Kultūras pils nodrošinās laikmetīgās mākslas pieejamību reģionā, organizējot izstādes Dundagas pilī, pielāgotās ekspozīciju telpās.

Dundagas Kultūras pils, radot, pielāgojot un īstenojot jaunus kultūras pakalpojumus, plāno sadarboties ar partneriem no dažādām jomām, lai nodrošinātu efektīvu mērķa grupu sasniegšanu. Sadarbība ar izglītības iestādēm, piemēram, skolām un mākslas un mūzikas skolām, ļaus izstrādāt izzinošas un radošas aktivitātes bērniem un jauniešiem. Tāpat sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, kurām ir pieredze kultūras satura veidošanā dažādām sabiedrības grupām. Šīs organizācijas nepieciešamības gadījumā tiks iesaistītas gan satura izstrādē, gan pasākumu īstenošanā, veidojot iekļaujošu, daudzveidīgu un lokālajām vajadzībām pielāgotu kultūras programmu. Dundagas Kultūras pils turpinās ciešu sadarbību arī ar vietējiem tūrisma jomas uzņēmējiem un informācijas centriem, tādējādi stiprinot kultūras un tūrisma sinerģiju reģionā.